

Beretning januar 2014

Arrangementerne

Året blev indledt 5. februar med et foredrag af lektor emeritus, **Steen Klitgård Povlsen**, der med afsæt i sin bog, "Forfatterens billede" gav eksempler på hvordan billedlæsning af forfatterportrætter spiller sammen med forfatterens litteratur. Særlig opmærksomhed blev givet til AROS' billede af Sophus Claussen, som læser digtet "Imperia" for forfatterkollega Helge Rode og maleren (som også har malet billedet) C. F. Willumsen. Endvidere kommenterede Steen Klitgård en række Peter Seeberg- portrætter. Vi var nok mange, der savnede tid til diskussion og spørgsmål efter foredraget. For mit eget vedkommende havde jeg en givende maildiskussion med Steen efterfølgende. Men – som sagt – der var ikke tid til en fælles debat denne aften, fordi vi skulle jo også nå en generalforsamling. Jens Smærup Sørensen aflagde beretning, og jeg gennemgik regnskabet, som for 2012 desværre resulterede i et underskud. Valget gav som resultatet, at bestyrelsen i 2013 har bestået af Bodil Lausten, Ilse Klink Jakobsen, Merete Krarup, Jens Smærup Sørensen og mig selv. Suppleant er Hanne Berg. Og vanen tro har suppleanten deltaget i bestyrelsens møder – og – også vanen tro – haft praktiske opgaver. Bestyrelsen konstituerede sig efterfølgende med Merete Krarup som sekretær, Jens Smærup Sørensen som næstformand, og jeg fik lov til at være både kasserer og formand.

En nyslået Montana-prisvinder, **Ursula Andkjær Olsen**, læste den 4. marts op fra sin seneste digtsamling, "Det tredje årtusindes hjerte". Digtene havde været tre år undervejs, fortalte Ursula Andkjær, og det som digtene undersøger, er oplevelserne af tab (i dette tilfælde aborter) som nederlag; men også hvordan man, når tabene er overstået, og der er gevinst = et barn, kan opleve nærheden med den ukendte som noget meget højtideligt og samtidig noget meget ensomt. Så opstår den nærmest dyriske trang til at være usårlig. Og det er motoren i digtsamlingen. Det var vel den aften sådan, at Ursula Andkjær ikke havde en færdigt foredrag OM bogen parat. Man kan jo også sige, at det der skulle siges, står i bogen. Til gengæld var hun en fremragende oplæser, og der var mange af tilhørerne der gik hjem med digtenes musik i ørene.

Dansk litteraturkritiks "grand old man" **Erik Skyum-Nielsen** holdt foredrag om "Dansk litteratur lige nu" 19. marts. Erik Skyum-Nielsen er en åben og opmærksom læser og en blændende foredragsholder, så vi kom vidt omkring denne aften. En række digtere som Peter Laugesen, Klaus Høeck og Pia Tafdrup fik bedømt deres seneste udgivelser som repetition af for længst demonstrerede færdigheder; mens undtagelsen blandt andet blev udgjort af Henrik Nordbrandt med "3 ½ D"-samlingen. Til gengæld var der store og uforbeholdne roser til biblioteksforeningens forrige gæst, Ursula Andkjær Olsen og til den kommende: Kim Leine. Og skulle man tro at Skyum og Leine er forbrødrede, fordi de tilfældigvis bor i samme opgang i hovedstaden, så skulle man unde sig at læse Skyums udfald senere på året mod Leine og Gyldendal i anledningen af udsendelse af en nyoversættelse (ved Kim Leine) af Hamsuns "Sult". Leines forord kaldes "bovlamt og banalt" og om oversættelsen hedder det at "der digtes skamløst og tonedøvt på teksten". Når Mester Erik slår, er det så det kan mærkes. Erik Skyum leverede

endelig et par ”teasere” fra Pablo Llambías’ sonetsamling, ”Hundstein” og gjorde opmærksom på at der var sonetter, som han ikke ville kunne læse op uden at rødme.

Kim Leine, som var her 10. april, ryddede nærmest hylderne for litterære priser i 2013. Det var der nogen, der syntes var for meget. Man så hellere priserne spredt på flere forfattere. Mærkelig diskussion, al den stund at det er yderst forskellige bedømmere og personer, som ”bestyrer” de enkelte priser. Dertil kommer, at ”Profeterne i Evighedsfjorden” helt simpelt er en bog, som rører og fænger hos mange og mange forskellige læsere. Men altså, det blev i første omgang til Jytte Borberg-prisen, De gyldne Laurbær, Weekend-avisens og Politikens Litteraturpris samt DR-romanprisen. Og så som afslutning: Nordisk Råds Litteraturpris. Kim Leine fortalte om sin norske opvækst, besværet med at være barn af forældre, som var Jehovas Vidner, faderens incestovergreb, forelskelsen i Grønland og den senere afhængighed af mange kvinder, alkohol og narkotika. Alt sammen stof, som er uddybet i Leines debut, ”Kalak”. Men nu har han fundet sin vej i et nyt liv – også med en ny familie. Han arbejder målrettet på at være forfatter. Han ved at han er god til det; men som han også helt ærligt sagde: ”Stol aldrig på en narkoman.” Morsø Biblioteksforening var heldige med at have indgået aftalen med Kim Leine, inden den senere tids eksplosive opmærksomhed. Kim Leine siger for tiden ”nej tak” til foredrag. Han har også mange jern i ilden. En roman om den finske borgerkrig, ”Afgrunden” skulle være lige på trapperne, og siden skal bind to i grønlændertrilogien komme. Og yderligere 3 bøger er i støbeskeen. Jeg skrev til lykke til Kim Leine fem minutter efter at vi i tv havde set, at han fik Nordisk Råds Litteraturpris. Næste morgen var der en venlig mail tilbage fra Oslo.

Harald Voetmann besøgte os den 24. september. Voetmanns ”En alt andet end proper tilstand” var biblioteksforeningens boggave for 3 år siden. Voetmann er ud over at være skønlitterær forfatter også klassisk filolog og har blandt andet oversat fra naturforskeren, Plinius den Ældres værker. Vi fik nogle smagsprøver på Plinius’ – for moderne videnskabeligt oplyste mennesker næsten komiske, men også imponerende – pedantiske grundighed. Selv om Plinius i sit værk måtte indrømme ”at et par ting mangler endnu at blive sagt om verden.” Voetmann fortalte også om sin roman ”Vågen” netop om Plinius og afsluttede med at læse op fra ”Kødet letter” fra 2012. Her var det befriende, at bogens sorte humor overvældede Voetmann selv. Han fik et latteranfald og måtte afbryde sin oplæsning et par gange. Tilhørerne fik en rigtig spændende og fin aften.

Leif Davidsen fortalte den 21. oktober om sin seneste bog ”Patriarkens hændelige død”. Skønt Davidsen kun var udstationeret i Moskva i fire år (1984 – 1988) har han indgående kendskab til både nutidens Rusland og til Sovjettiden i slutningen af 80’erne og begyndelsen af 90’erne og det er disse indsigter, som danner baggrund for spændingsromanen om to tilsyneladende uforbundne dødsfald i Moskva: Den russiske patriark og hovedpersonen Adam Lassens bror. Spændingssporer i romanen er som den slags er: Spændende; men den egentlige historie udfolder sig i bogens 2. del, hvor Adams far – ”en Stein Bagger-type” sagde Davidsen om sin figur forelsker sig i den smukke russiske harpenist, Anastasia. Her mødes romankunst med politisk

indsigt i en lykkelig forening. Leif Davidsen er en rutineret foredragsholder og var også efter foredraget beredvillig og vidende i sine svar på ganske mange spørgsmål fra en fyldt Støberisal.

Biblioteksforeningens sidste arrangement i 2013 var også en markering af Kierkegaard-året – 200-året for Søren Kierkegaards fødsel. Kierkegaard-foredraget var ved **Hanne Dalgaard Sejersen** den 12. november. Hanne tog udgangspunkt i Kierkegaards stadier eller livsformer, det æstetiske, det etiske og det religiøse og satte hele tiden fokus på, hvordan Kierkegaards tanker også har noget at sige moderne mennesker om, hvordan man forholder sig til sig selv og til sit liv. Lidt beroligende for almindelige dødelige var det, at Hanne med baggrund i ”Enten – eller” kunne finde belæg for at det menneske, som har valgt at tage ansvar for sit liv, sagtens kan leve i en balance mellem det æstetiske og det etiske. Hvor mange af os, der får foretaget ”det religiøse kvantespring” i Kierkegaardsk forstand, er nok et spørgsmål; men en af Kierkegaard-årets fortjenester er måske også netop, at religionsfilosofier og ”almindelige” filosoffer har kunnet sætte hver deres spørgsmålstejn til hvor sammenhængende og banebrydende Kierkegaard er i dag. Ingen – heller ikke denne aftenens tilhørere – kan dog sige sig fri for at blive anfægtet. Som en tilhører bemærkede, da vi var på vej ud til bilerne: ”Det var en stor aften.”

Generelt

Som det senere vil fremgå under gennemgangen af årets regnskab har biblioteksforeningen haft et økonomisk godt år. Det hænger selvfølgelig sammen med stor opbakning til arrangementerne. Det er sådan at vi i forhold til 2012 har haft en forøgelse af entreindtægterne på omkring 300 procent. Til gengæld har vi haft en – ganske vist lille – medlemstilbagegang. Hvis man skulle ønske sig noget var det, at mange af dem, der erlægger entre, i stedet blev medlemmer af foreningen. Entreindtægter er gode – men delvis uforudsigelige – med mange medlemmer er budgettet på mere sikker grund – og foreningen kan vove lidt større satsninger. I år gik det godt, da de to lidt dyrere forfattere også trak mange tilhørere; men det er altid med en lille rysten på hånden, at vi kaster os ud i noget, som måske/måske-ikke holder hjem.

Arrangementerne i 2013 har været meget velbesøgte. Fra 40-45 tilhørere til Steen Klitgård Povlsen og Harald Voetmann, 50 – 60 til Ursula Andkjær Olsen, Erik Skyum og Hanne Sejersen og fuldt hus – 120 – til Kim Leine og Leif Davidsen.

Taksigelser

Tak til bestyrelseskolleger for rigtig godt samarbejde om alle arrangementerne, til personalet på Morsø Folkebibliotek fordi de på mange måder i det daglige bakker op om foreningens arbejde. Også tak til Morsø Folkeblad for gode formtaler – og nogle gange for referater fra vores aftener her i Støberisalen. Foreningens tidligere formand, Anne Riis Bovbjerg, har stået for at udarbejde folderne, som kommer til alle medlemmer to gange om året. Vi er glade for at Anne fortsat har fundet tid til at udarbejde de meget flotte og professionelle præsentationer af foreningens

program. TypoGrafic har trykt folderne i 2013 uden beregning; det er vi naturligvis også taknemmelige for. Ved to arrangementer, aftenerne med Kim Leine og Leif Davidsen, forudså bestyrelsen at vi ville få problemer med kaffe/te-kapaciteten (og det viste sig også at holde stik). Derfor en stor tak til Prebens Vinhandel og Havnekøbmanden, fordi de sponsorerede aftenerne med noget god rødvin. Tak til Morsø Folkeuniversitet, som har været samarbejdspartner ved tre af årets arrangementer – Steen Klitgård Povlsen, Erik Skyum-Nielsen og Hanne Sejersen. Til sidst tak til Statens Kunstråd (Forfattercentrum), uden hvis bidrag – hele fire stk. á 5.000 kr. – årets program ikke havde kunnet afvikles.

Programmet for 2014

Vi har – som de fleste vel har set – yderligere tre arrangementer i foråret 2014. Den 6. marts kommer **Ove Korsgaard** og fortæller om sin bog ”Solskin for det sorte muld – om slægt og folk”. Den 25. marts kommer **Dorthe Nors**, hvis seneste bog er ”Minna mangler et øvelokale” og endelig har vi en aftale den 29. april med den nyfundne vinder af Boghandlernes gyldne laurbær, **Anne-Cathrine Riebnitzsky**, som har sit arbejde i Afghanistan som platform for sit meget roste forfatterskab med titler som ”Krigens kvinder”, ”Den stjålne vej” og ”Forbandede yngel”.

Til efteråret har vi en meget, meget lang ønske og ideliste, og på næste bestyrelsesmøde skal vi til at prioritere. Men der kan også være forfattere, som vi slet ikke har tænkt på. Det er faktisk sådan at to af forårsarrangementerne er blevet til noget efter ideer fra et par af foreningens medlemmer. Så gode ideer modtages gerne.